

22. 4. 2021

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo dítěte na styk s rodičem je bohužel menší, než právo rodiče na styk s dítětem

Ustanovení § 888 z. č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, dále jen („občanský zákoník“) upravuje právo dítěte stýkat se s rodičem, jakož i právo rodiče stýkat se s dítětem. Poloźme si však otázku - jsou tato dvě práva na stejné úrovni?

V ustanovení § 888 občanského zákoníku je uvedeno, že „Dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže...“

Právo na styk rodiče s dítětem vychází ze samotného rodičovství a rodičovské odpovědnosti. Rodičovská odpovědnost je upravena v ustanovení § 858 občanského zákoníku. Rodičovská odpovědnost zahrnuje práva a povinnosti rodičů, které spočívají v péči o dítě, když tato zahrnuje péči o jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, ochranu dítěte, udržování osobního styku s dítětem, zajišťování jeho výchovy a vzdělání apod. Rodič má právo se s dítětem osobně stýkat za situace, kdy mu dítě není svěřeno do péče. Pečující rodič má povinnost dítěti styk s druhým rodičem umožnit, připravit jej na něj, pozitivně jej motivovat, nemluvit o druhém rodiči negativně - chovat se alespoň neutrálně, pokud má vůči druhému rodiči jakoukoliv averzi. Je nutné si uvědomit, že dítě vnímá pocity svých rodičů. S ohledem na své věkové možnosti je ve většině případů nechápe a konflikty mezi rodiči na něj působí negativně. Dítě dokáže i vycítit, že mezi rodiči není něco v pořádku, aniž by si museli říct hrubého slova.

Oproti výše uvedenému odstavci existuje i právo dítěte na styk s rodičem, kdy v nejlepším zájmu dítěte a jeho řádného vývoje je, aby svůj vztah rozvíjelo i s rodičem, který jej nemá v péči. Uvedená práva na styk by měla být sobě rovnocenná.

Budeme - li se zabývat případem, který je dle mého názoru výjimečný, a to, že dítě je v péči jednoho z rodičů a tento rodič nikterak nebrání styku dítěte s druhým rodičem. Ba naopak rodič, který má v péči nezletilé dítě, tento styk podporuje v zájmu dítěte, které vyslovalo přání být více v kontaktu s druhým rodičem. Dohoda mezi rodiči na rozšířeném styku není možná, když důvodem jsou okolnosti na straně rodiče, který nemá dítě v péči, byť se jedná o okolnosti, které by nebránily ve styku rodiče s dítětem. Rodiči, který má dítě v péči, nezbylo nic jiného, než podat návrh soudu na určení (rozšíření) styku druhého rodiče s nezletilým dítětem, jelikož tento rodič ze strany dítěte začal pociťovat výčitky, že je to jeho vina, že se nemůže více stýkat s druhým rodičem. Soud však nezkoumal řádně oprávněné zájmy nezletilého a styk rozšířil pouze o pár hodin, což však nezletilému nestačilo.

Tento druhý rodič nerealizuje zejména svá práva, a to své právo na styk s dítětem i přesto, že byl styk druhého rodiče s dítětem určen soudem. V tomto směru právo na styk můžeme vykládat jako možnost rodiče se s dítětem stýkat. Naproti tomu však existuje, jak je výše uvedeno, právo dítěte se s rodičem stýkat. Byť tato dvě práva by si měla být rovna, tak se domnívám, že tomu tak v našem případě není, když rodič svého práva nevyužívá. Dítě je tedy tím, komu je upíráno jeho právo na styk s druhým rodičem. Tím, kdo celou věc s ohledem na věk nechápe, kdo chce být více i s druhým rodičem než s tím, u kterého je v péči, kdo vyčítá rodiči, u kterého je v péči, že za to může, že se

s ním druhý rodič nechce stýkat.

Postojem rodiče, který odmítá pravidelný širší styk, nedochází k rozvoji vztahu mezi dítětem a tímto rodičem, ale taktéž dochází k degradaci vztahu mezi dítětem a rodičem, který jej má v péči. Byť státní orgány by dle judikatury ESLP měly jednat tak, aby byl respektován rodinný život a aby se rozvíjel vztah mezi rodičem a dítětem, tak de facto, i přes výkon rozhodnutí, nemají žádné účelné možnosti v té míře, aby rodiči v tomto případě autoritativně nařídily, aby s dítětem uskutečnil styk, když dítě o kontakt s rodičem stojí a rodiči ve styku nic nebrání.

S ohledem na výše nastíněný případ, které právo tu je silnější? To dítěte na styk s rodičem nebo to rodiče na styk s dítětem. Domnívám se, že právo rodiče převažuje. Ten tohoto práva ale nemusí využívat. Tím je omezováno právo dítěte, které tím trpí. Mělo by tedy být myšleno na tyto případy, kdy děti mají zájem o styk, nic jim v tom nebrání, avšak rodič, u kterého by se měl uskutečňovat styk, nemá takový zájem. Byť tu máme slovní spojení, dle kterého by se měly řídit soudy, a to nejlepší zájem dítěte. V tomto případě je v nejlepším zájmu dítěte stýkat se s druhým rodičem, a udržovat tak u dítěte čisté duševní zdraví. A protože dítě nechápe, proč se s ním rodič nestýká, tak tomuto tak není, jelikož zde prakticky neexistuje vymahatelnost práva s tím, že by rodičovi bylo autoritativně nařízeno, že se musí setkat s dítětem, aniž by však na dítě přenášel svůj negativismus. De facto je porušováno, ze strany rodiče, který má právo na styk s dítětem, právo dítěte na respektování rodinného života. Je také porušováno právo dítěte na péči obou rodičů, která by měla být rozložena mezi oba rodiče rovnoměrně, a každý z rodičů by měl stejnou měrou pečovat o dítě.

Byť dítě má právo na styk s rodičem, z čehož by měla plynout povinnost rodiče vykonávat určený či dohodnutý styk s dítětem. Byť se rodič, který má dítě v péči, dle pohledu práva, snaží dostat čl. 18 Úmluvy o právech dítěte v zájmu dítěte, vytvořit co nejširší možnost upevnování vzájemných vztahů mezi druhým rodičem a dítětem. Tento rodič dostává své rodičovské odpovědnosti, ale uvedená povinnost není vymahatelná z pohledu dítěte. Mám z toho pocit, že když se druhý rodič nechce sejít s dítětem, tak se s ním neseťká, a to i přesto, že ze zákona mu hrozí výkon rozhodnutí, a to pravděpodobně jednou z nečastějších možností ukládáním pokut. Ani tato sankce ale nemusí donutit rodiče sejít se s dítětem, spíše to v něm bude evokovat hněv vůči dítěti. Tyto pokuty lze uložit i opakovaně, pokud je to účelné, avšak v případě, že rodič se sejít nechce, tak pro něho pravděpodobně ani pokuta nebude účelná. V zákoně uvedené možnosti výkonu rozhodnutí jsou používány v případech, kdy dítě odmítá styk s otcem, avšak výkon rozhodnutí by se měl rozšířit i o další možnosti, které by efektivně zajišťovaly výkon práva dítěte ve styku s rodičem.

Rodiče by si měli uvědomit, že v případě, že dítě má k oběma rodičům pozitivní vztah. Je ve prospěch dítěte tento vztah i nadále podporovat a rozvíjet, a to s oběma rodiči. Tudiž by si rodiče, kteří, i byť z malicherného důvodu, nechtějí tento vztah tak intenzivně rozvíjet, měli uvědomit, že tím ubližují pouze dítěti a jeho psychickému vývoji.

Mgr. Nikola Senetová,
advokát

JELÍNEK & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | ATTORNEYS AT LAW

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.](#)

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)